

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 190/2023-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Jany Laššákovej a Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody [REDAKOVANÉ], proti postupu Okresného súdu Bratislava III v konaniach vedených pod sp. zn. 3 T 85/2020 a sp. zn. 3 Nt 5/2021 takto

r o z h o d o l :

1. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e .**
2. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 6. februára 2023 domáha vyslovenia porušenia bližšie neurčených ústavných práv postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 3 T 85/2020 a sp. zn. 3 Nt 5/2021. Sťažovateľ požiadal v konaní pred ústavným súdom o ustanovenie právneho zástupcu.
2. Z ústavnej sťažnosti, argumentácie sťažovateľa a tiež zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 21 T 67/2019 odsúdený na súhrnný trest odňatia slobody na 2 roky a 4 mesiace za súčasného zrušenia trestu uloženého týmto súdom v konaní pod sp. zn. 4 T 41/2019 v spojení s trestom uloženým Okresným súdom Nové Zámky v konaní pod sp. zn. 2 T 130/2018. Rovnako mu bol uložený okresným súdom v konaní sp. zn. 3 T 85/2020 súhrnný trest odňatia slobody na 3 roky za súčasného zrušenia trestu uloženého Okresným súdom Nitra v konaní pod sp. zn. 4 T 41/2019.
3. Z uvedeného vyplýva, že dva rozdielne sudy Okresný súd Nitra a okresný súd rozhodli o zrušení totožného trestu uloženého Okresným súdom Nitra v konaní pod sp. zn. 4 T 41/2019.

4. V čase rozhodovania Okresného súdu Nitra v konaní sp. zn. 21 T 67/2019 (18. decembra 2019) existovali dve rozhodnutia o uložení dvoch trestov v konaniach pred Okresným súdom Nitra a Okresným súdom Nové Zámky, ktoré boli zrušené Okresným súdom Nitra v konaní pod sp. zn. 21 T 67/2019. Následne začalo konanie pred okresným súdom a tento súd svojím rozhodnutím nesprávne, nedôvodne a v rozpore s § 42 Trestného zákona zrušil trest uložený Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 4 T 41/2019.

5. Okresný súd bol povinný zrušiť trest uložený Okresným súdom Nitra v konaní pod sp. zn. 21 T 67/2019, ktorý zohľadňoval aj zrušený trest v konaní pred Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 4 T 41/2019, avšak okresný súd tak neurobil, čím porušil nielen ustanovenie § 42 Trestného zákona, ale i ustanovenia § 2 ods. 1, 7 a 8 Trestného poriadku a zásadu trestného konania „*ne bis idem*“.

6. Podľa sťažovateľa nezákonným postupom okresného súdu boli mu uložené dva duplicitné tresty za ten istý skutok (okresným súdom na tri roky) a Okresný súdom Nitra na dva roky a 4 mesiace.

7. Sťažovateľ žiadal nápravu uvedeného stavu podaním mimoriadneho opravného prostriedku, návrhu na obnovu konania, ktoré konanie sa viedlo na okresnom súde pod sp. zn. 3 Nt 5/2021. Okresný súd uznesením č. k. 3Nt/5/2021 z 19. augusta 2021 podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku návrh na povolenie obnovy konania v trestnej veci Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 3T/85/2020 zamietol pre nesplnenie podmienok obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku.

8. Sťažovateľom podané odvolanie proti uvedenému uzneseniu okresného súdu Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 2TOS/92/2021 z 20. októbra 2021 zamietol. Odvolací súd okrem iných v odôvodnení uznesenia uviedol: „... *Sťažnostný súd poukazuje na to, že obnova konania je mimoriadny opravný prostriedok, ktorého účelom je odstrániť nedostatky v skutkových zisteniach niektorých právoplatných rozhodnutí, a to v prípadoch, keď príčiny zistených nedostatkov vyšli najavo až po právoplatnosti pôvodného rozhodnutia. Inými slovami povedané, obnova konania je určená na nápravu pochybení vzniknutých nesprávnym ustálením skutkového stavu. Odsúdeným namietané skutočnosti, čo do nesprávne uloženého súhrnného trestu odňatia slobody, nie sú dôvodom pre obnovu konania, keďže v prípade odsúdeného sa jedná o nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia, konkrétne § 42 Tr. zák., teda jedná sa o chybu právnú a nie skutkovú. Súd prvého stupňa, ani sťažnostný súd nie je oprávnený skúmať ani meniť právne nedostatky, ktoré vznikli pri ukladaní trestu, ktorá otázka patrí podľa ustanovení ôsmej hlavy Trestného poriadku do kompetencie Najvyššieho súdu SR, tak ako to má na mysli ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i) Tr. zák.. Súd prvého stupňa zvážil všetky okolnosti a správne dospel k názoru, že v danom prípade absentujú podmienky pre povolenie obnovy konania podľa § 394 Tr. por., čo je zrejmé z vykonaného dokazovania a aplikácie požiadaviek zákonného ustanovenia § 394 ods. 1 Tr. por., preto treba len súhlasiť, že okresný súd návrh odsúdeného [REDAKOVANÉ] na povolenie obnovy konania v trestnej veci Okresného súdu Bratislava III, sp. zn. 3T/85/2020, zamietol pre nesplnenie podmienok obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Tr. por.“.*

9. Sťažovateľ podal proti rozsudku č. k. 3 T 85/2020 dovolanie 14. apríla 2022. Spis okresný súd doručil najvyššiemu súdu až 2. októbra 2022. Dvakrát podal aj podnet ministrovi na podanie dovolania, ale ten dosiaľ nekonal.

10. Sťažovateľ sa domnieva, že v dovolacom konaní podľa uplatneného dovolacieho dôvodu nebude úspešný a bude jeho dovolanie odmietnuté. Je toho názoru, že už rok (k 24. februáru 2023) je vo výkone trestu nezákonne práve kvôli nezákonnému rozhodnutiu okresného súdu. Je frustrovaný z uvedenej situácie a žiada ústavný súd, aby rozhodol o okamžitom prepustení z výkonu trestu na slobodu alebo zasiahol do konania tak, aby zrušil nezákonné rozhodnutie okresného súdu.

11. Ústavný súd zistil, že o dovolaní sťažovateľa najvyšší súd dosiaľ nerozhodol.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie bližšie neurčených ústavných práv postupom okresného súdu v napadnutých konaniach. V podstate sťažovateľ pokračuje v tej istej argumentácii, ako to uviedol v dovolaní proti rozsudku okresného súdu (bod 3).

13. Ústavná sťažnosť musí okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať označenie základných práv a slobôd, ktorých porušenie sťažovateľ tvrdí, konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd [§ 123 ods. 1 písm. c) a d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

14. Ústavný súd v prvom rade konštatuje, že jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je určenie základných práv a slobôd vyplývajúcich z ústavy, listiny základných práv či medzinárodného dokumentu, ktoré boli sťažovateľovi obmedzené. Označenie konkrétnych práv a slobôd je dôležité urobiť nielen v odôvodnení návrhu, ale aj v petite, ktorý znie tak, že konkrétne formálne identifikované právo porušené bolo. Teda ďalšou zákonnou náležitosťou kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom je (okrem iných náležitostí) aj formulácia návrhu rozhodnutia (petit), ktorá musí byť vymedzená presne, určito a zrozumiteľne, takým spôsobom, aby mohla byť prevzatá do výroku rozhodnutia ústavného súdu. Sťažnosť vo vzťahu napadnutému postupu okresného súdu sp. zn. 3 Nt 5/2021 neobsahuje žiadnu konkrétnu ústavnoprávnu argumentáciu, respektíve dôvody, ktoré majú ústavnoprávny rozmer, ktoré by boli podložené dôkazmi, preukazujúcimi nesprávny postup. Za daného stavu (v prípade splnenie nižšie uvedených podmienok) už je daný dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

15. Z ustanovenia § 56 ods. 3 zákona v spojení s ustanovením § 42 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde vyplýva, že tento na druhej báze exaktne identifikuje návrhy na začatie konania, na odstránenie odstrániteľných nedostatkov, ktorých môže ústavný súd navrhovateľa vyzvať a určiť mu na to lehotu. Inými slovami, za daného stavu bolo na zvážení ústavného súdu, či na doplnenie odstrániteľných chýbajúcich zákonných náležitostí sťažovateľa vyzve. Pri skúmaní rozsahu práva uváženia ústavného súdu podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde (teda či sťažovateľa vyzve alebo nevyzve, aby v určenej lehote nedostatok ústavnej sťažnosti odstránil) treba zásadne zdôrazniť, že nejde o voľnú úvahu, ktorá by vlastne znamenala svojvoľu pri posudzovaní takejto

otázky. Rozhodovanie v týchto súvislostiach sa musí riadiť určitými zásadami tak, aby bolo dostatočne predvídateľné a transparentné.

16. To že ústavný súd nevyzval sťažovateľa odstrániť vady návrhu ovplyvnila skutočnosť, že sťažovateľ v ústavnej sťažnosti nenapáda konkrétne rozhodnutie, ktorým malo dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd (pravdepodobne z dôvodu, že uplynula zákonná lehota na možnosť napadnutia predmetných rozhodnutí v zmysle § 124 zákona o ústavnom súde, resp. z dôvodu nepodania riadneho opravného prostriedku proti rozsudku, ktorým malo byť nezákonne rozhodnuté, pozn.), ale napáda len postupy súdu, ktoré predchádzali vydaniu predmetných rozhodnutí.

17. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcej zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Ústavný súd pripomína, že jeho úlohou je kontrola rozhodovacej činnosti všeobecných súdov za situácie, keď svojimi rozhodnutiami zasahujú do ústavne zaručených základných práv a slobôd jednotlivca. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že ústavná sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06). Táto prax ústavného súdu bola odobrená aj Európskym súdom pre ľudské práva vo viacerých konaniach vedených proti Slovenskej republike (napr. Obluk proti Slovensku z 28. 6. 2016 k sťažnosti č. 65302/11, bod 61, resp. Mazurek proti Slovensku z 3. 3. 2009, k sťažnosti č. 16970/05).

18. Už *prima facie* je možné konštatovať, že napadnutými postupmi v označených konaniach nemohlo dôjsť k porušeniu základných práv a slobôd sťažovateľa, keď procesným výsledkom oboch postupov sú vydané rozhodnutia vo veci samej, ktoré v podstate sťažovateľ napáda ako nezákonné rozhodnutia založené na nesprávnom použití hmotnoprávneho ustanovenia. Keďže neexistuje príčinná súvislosť medzi postupom napadnutých konaní a prípadným obmedzením základných práv a slobôd sťažovateľa, ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde. A to je *causa proxima*, prečo ústavný súd nevyzýval sťažovateľa na odstránenie väd ústavnej sťažnosti.

III.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom

19. Ústavný súd môže podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ustanoviť fyzickej osobe alebo právnickej osobe právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (I. ÚS 333/2020). V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Keďže v danej veci neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho

zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ústavný súd žiadosti sťažovateľa podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde nevyhovel.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. apríla 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu